

ומפני שרוב בני אדם אינם מוכשרים לראות האור הדק והוך הזה, הוא אור האמת המאיר בצורתה של חכמת המוסר, הנה לא יראו את צורתה המאירה באור העליון, כי אם יראו חמרה לבד, על כן מביטים על ספרי מוסר אף על הכי יותר חשובים, כמו על דברים פשוטים, וביחוד אלה אשר הרגילו עצמם לעיין בספרי הקבלה, אשר שם גם החמר הוא נשגב ונעלה, המה יביטו כמעט בעין בוז על ספרי מוסר, אשר המה לעיניהם פשוטים מאד וראויים להעתק בשפה המדוברת לפני נשים וקטנים לקרא בהם.

(הנה נראה ההבדל בין האנשים האלו לבין הגר"א מווילנא ז"ל, אשר שמעתי מפי הגאון הגדול ר' אליעזר גרדון ז"ל אשר היה אב"ד ור"מ דישיבת טעלז במדינת ליטא, קבלה איש מפי איש, שכאשר יצא לאור ספר מסלת ישרים, והמחבר כבר לא היה בעולם, וכאשר קרא הגר"א מווילנא את דברי הספר הזה, אמר שאור גדול יצא בעולל, ולמד אותו בעל פה מאה ואחת פעמים, ושלם סכום הגון בעד הספר הזה, ואמר שרב הספרים הספר יותר גדול מן המחבר, אבל בזה הוא מכיר היטב שהמחבר היה הרבה פעמים יותר גדול מן הספר, ואם היה עוד בחיים, היה הולך ברגליו אל המחבר לשמוע ממנו חכמתו. הנה נראה מה בין הגר"א מווילנא לבין האנשים האלו, המביטים ביחוד על ספר זה, כעל דברים פשוטים, אשר אך לנשים וקטנים להתעסק בו.)

והנה זה הוא סוד המוסר, אשר ראוי להמבקש חכמה ודעת לדעתו, שלא יביט על חמרה של החכמה, כי אם על צורתה, וצורתה היא יותר דקה ועמוקה, וסתורה ומכוסה ונפלאה, יותר מכל סודות העליונים ותחתונים. וכאמר הכתוב: „ויאמר לאדם הן יראת ה' היא חכמה, וסוד מרע – בינה“ (איוב כ"ח כ"ח), ואמרו חכמינו ז"ל: „הן אחת היא“, והיא חכמת היראה שהיא חכמת המוסר, היא החכמה היחידה בעולם אשר לה יאתה שם חכמה. ומזה נדע שהיא גם היותר קשה מכל החכמות ומכל הסודות להשיגה, מפני צורתה הדקה ומפני האור הדק הצפון בה, הוא אור האמת, אשר כל המאורות הם נובלות של האור הזה.

גם מצאנו לחכמינו ז"ל „מרגלא בפומיה דרבא: תכלית חכמה – תשובה ומעשים טובים“ (ברכות י"ז), וכיון שידענו שחכמת היראה, היא חכמת המוסר, מביאה לתשובה ומעשים טובים יותר מכל החכמות שבעולם, מזה ידענו שהיא החכמה היותר קשה להשיגה מכל החכמות, ושהיא החכמה הנושאת חן וחסד לפני המקום ברוך הוא מכל החכמות, ואשר שם המלך כתר מלכות בראשה